

**UCHWAŁA NR LXV/520/2023
RADY GMINY NOZDRZEC**

z dnia 29 grudnia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania
Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla
Gminy Nozdrzec na lata 2023 – 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.), w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.), Rada Gminy Nozdrzec uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Nozdrzec na lata 2023 – 2026, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr XII/96/2019 Rady Gminy Nozdrzec z dnia 28 października 2019 roku w sprawie uchwalenia Gminnego programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2023.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nozdrzec oraz Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nozdrzcu.

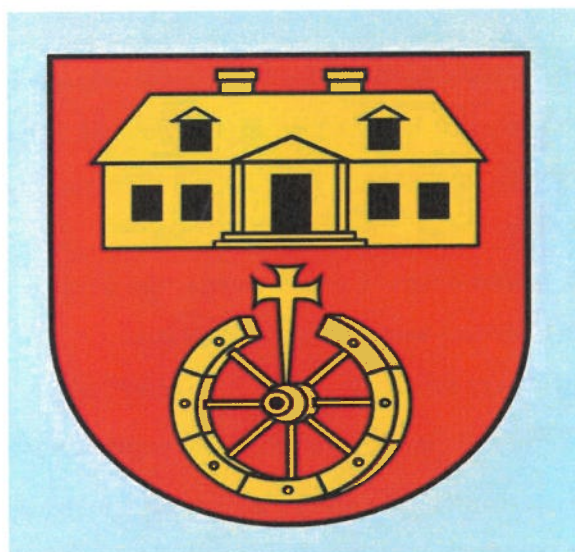
§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy w Nozdrzcu

Adrian Skubisz

Załącznik do Uchwały Nr LXV/520/2023
Rady Gminy Nozdrzec z dnia 29 grudnia 2023 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Nozdrzec
na lata 2023 – 2026**

Nozdrzec, grudzień 2023 r.

Wprowadzenie

Rodzina ma swój szczególny wymiar, ponieważ to ona powinna swym członkom gwarantować bezpieczny i harmonijny rozwój kształtujący osobowość człowieka, jego system norm i wartości. Tradycje, zwyczaje rodzinne mają wpływ nie tylko na model życia rodzinnego, ale przenoszą się na relacje i funkcjonowanie człowieka w innych płaszczyznach życia społecznego. Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań społecznych zagrażających bezpieczeństwu, w tym przemocą domową.

Przemoc domowa jest poważnym problemem o dużej szkodliwości społecznej, który stanowi jedno z podstawowych zagrożeń dla rodziny i jej członków. Polega na jednorazowym albo powtarzającym się umyślnym działaniu lub zaniechaniu, wykorzystującym przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Najczęściej ofiarami przemocy domowej są kobiety i dzieci, nierzadko osoby starsze i z niepełnosprawnością, czasami mężczyźni. Zjawisko to występuje we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej. Przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia kontroli nad drugą osobą, powoduje u osób jej doznających niską samoocenę, poczucie bezsilności i bezradności, ciągły niepokój, depresję oraz choroby związane ze stresem. Dla dzieci doznających lub będących świadkami przemocy jej skutki są nieodwracalne i mogą objawiać się dopiero w życiu dorosłym.

W świetle polskiego prawa przemoc domowa jest przestępstwem, które w zależności od tego, czy ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigane z różnych artykułów kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, jest kwalifikowana jako przestępstwo polegające na fizycznym lub psychicznym znęcaniu nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny (art. 207 KK).

Podstawowym aktem prawnym, który określa w Polsce zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej i osób stosujących przemoc domową, jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W jej myśl za osobę doznającą przemocy domowej należy rozumieć osobę wobec której stosowana jest przemoc domowa: małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków; rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków; osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania; małoletniego. Za osobę stosującą przemoc domową uznaje się z kolei osobę pełnoletnią, która dopuszcza się przemocy domowej, a za świadka przemocy domowej – osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziały akt przemocy domowej.

Według zapisów ww. ustawy osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego; interwencji kryzysowej i wsparcia; ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie oraz zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, pomocy w uzyskaniu mieszkania oraz informacji o dostępnych ww. formach wsparcia. Wobec osób stosujących przemoc domową zakłada się z kolei stosowanie przewidzianych w ww. ustawie środków mających na celu zapobieganie ich kontaktowaniu się z osobami doznającymi przemocy domowej oraz programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Na szczeblu gminnym obejmują one tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu, obejmującego lata 2019-2023. Istotnym elementem programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań, mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy, zarówno osobom doznającym przemocy, jak i stosującym przemoc domową.

Podstawy prawne tworzenia programu

Obowiązek Opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Nozdrzec wynika z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej”. Program pozostaje w zgodności z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nozdrzec na lata 2015-2024. Na treść i realizację Programu mają również wpływ m.in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Charakterystyka zjawiska przemocy domowej

Znowelizowana definicja przemocy domowej

Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 535) weszła w życie w zasadniczej części 22 czerwca 2023r. Od tego dnia ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nosi nową nazwę: „o przeciwdziałaniu przemocy domowej”, a w ślad za tym wprowadzono do polskiego porządku prawnego definicję legalną zjawiska „przemocy domowej”, która zastąpiła dotychczasowe pojęcie „przemocy w rodzinie”.

Przez przemoc domową rozumie się w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy: *„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:*

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia*
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną*
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę*
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej*
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.*

Natomiast w myśl nowej definicji osoba doznająca przemocy domowej (art. 2 ust. 1 pkt 2) to:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępní, zstępní, rodzeństwo i ich małżonkowie,*
- b) wstępní i zstępní oraz ich małżonkowie,*
- c) rodzeństwo oraz ich wstępní, zstępní i ich małżonkowie,*
- d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępní, zstępní, rodzeństwo i ich małżonkowie,*
- e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępní, zstępní, rodzeństwo i ich małżonkowie,*
- f) osoby wspólnie zamieszkujący i gospodarujący oraz ich wstępní, zstępní, rodzeństwo i ich małżonkowie,*

g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,

h) małoletni – wobec których jest stosowana przemoc domowa

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej (art. 2 ust. 2).

Osoba stosująca przemoc domową (art. 2 ust. 1 pkt 3) to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec ww. osób doznających przemocy.

Świadek przemocy domowej (art. 2 ust. 1 pkt 4) – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

1. *Jest intencjonalna* - działania osoby stosującej przemoc w rodzinie są zamierzone i celowe, ukierunkowane na kontrolowanie i podporządkowanie drugiego człowieka;
2. *Występuje dysproporcja sił* – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Osoba doświadczająca przemocy jest słabsza, a osoba stosująca przemoc silniejsza;
3. *Narusza prawa i dobra osobiste* - osoba stosująca przemoc wykorzystuje swoją przewagę, narusza prawa i godność człowieka (członka rodziny);
4. *Powoduje cierpienia i szkody* - osoby dotknięte przemocą w rodzinie doznają bardzo bolesnych szkód psychicznych i fizycznych.

Przemoc może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, ale bez wątplenia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Jak wynika już z samych definicji, przemoc w rodzinie przyczynia się do dezorganizacji funkcjonowania rodziny, łamania norm moralnych, prawnych, tragicznych skutków psychologicznych oraz w skrajnych przypadkach do poważnych uszkodzeń ciała bądź zabójstw. Przemoc ze strony najbliższych osób jest doświadczeniem traumatycznym, upokarzającym, wywołującym cierpienie, rodzącym nienawiść i pragnienie odwetu, okaleczającym psychikę.

Rodzaje przemocy

W literaturze przedmiotu wyróżnia się następujące formy przemocy:

1. *Przemoc fizyczna* – to forma agresji łącząca się naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie „Ofierze” bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia;

2. *Przemoc psychiczna* – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne;
3. *Przemoc seksualna* – to różne zachowania, w tym: wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do prostytucji, krytykowanie zachowań seksualnych;
4. *Przemoc ekonomiczna* – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie, to także zaciąganie kredytów czy zmuszanie do ich zaciągania wbrew woli partnera;
5. *Zaniedbanie* – to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci.

Cykle przemocy

Przemoc domowa rzadko jest incydem jednorazowym, zazwyczaj ma ona charakter długotrwały, cykliczny. Można więc wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy. Znajomość faz pozwala lepiej zrozumieć charakter i specyfikę tego problemu. Możemy wyróżnić trzy fazy powtarzającego się cyklu. Są to:

1. *Faza narastania napięcia* – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury;
2. *Faza ostrej przemocy* – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Partner staje się gwałtowny, wpada w szał, jakiś drobiazg wywołuje awanturę. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej to w tej fazie, osoby doznające przemocy wzywają policję, szukają pomocy;
3. *Faza miodowego miesiąca* – jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę „Sprawca” jest czuły, troskliwy, zapewnia o swojej miłości. Przeprosinom często towarzyszą lzy i prezenty. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać sprawcy „drugą szansę”.

Faza miodowego miesiąca zatrzymuje ofiarę w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu narasta i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobom doświadczającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna i ekonomiczna popełniona na szkodę osób najbliższych jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, może być zakwalifikowana jako

przestępstwo znęcania się nad rodziną (art.207 kk.), za które grozi kara pozbawienia wolności od trzech miesięcy do 5 lat. Jeśli sprawca działa ze szczególnym okrucieństwem lub jeżeli osoba pokrzywdzona targnie się na własne życie, sprawca podlega karze odpowiednio od roku do lat 10 i od lat 2 do 12.

Rola stereotypów i przekonań na temat przemocy domowej

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Jest to wynik funkcjonujących stereotypów, które obejmują różnorodne obszary codziennego życia. Uwalnianie się od stereotypów utrudnione jest przez fakt, że fałszywe założenia są często przekonaniem charakterystycznymi dla całego środowiska.

Z punktu widzenia problemu przemocy domowej, za najważniejsze i najgroźniejsze uważa się stereotypy:

- usprawiedliwiający przemoc,
- przenoszący odpowiedzialność za przemoc na osobę, która jej doznaje,
- przekonania izolujące osobę doświadczającą przemocy.

Skutki przemocy domowej

Skutki przemocy domowej to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa zachodzące w psychice człowieka. Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

- objawy fizyczne (m.in. obrzęki, otarcia, rany, złamania, oparzenia),
- objawy emocjonalne (m.in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, zmienność nastrojów, niska samoocena),
- objawy społeczne (m.in. nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji),
- objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m.in. seksualizacja kontaktów międzyludzkich, wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość seksualna wykraczająca poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiatryczne).

Z powodu wielu przykrych doświadczeń cierpią nie tylko osoby, które tej przemocy doznają, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy, to są najczęściej dzieci. Dzieci krzywdzone charakteryzują się zaburzeniem zachowania związanymi z trudnościami kontrolowania emocji i rozpoznawania sytuacji społecznych oraz obniżeniem poziomu empatii. Przemoc burzy porządek moralny. Zmierza do ukształtowania takiego obrazu świata, wzoru przekonań i sądów, w którym

wpisana jest ona jako norma. Dziecko wytwarza w sobie przekonanie, że wzajemne relacje polegają na oddziaływaniu na siebie „sprawcy” i „ofiary”. Brutalne wzorce osobowe utrwalają się tak, iż młody człowiek nie ma oporów przed biciem i maltretowaniem słabszych i młodszych kolegów, czym rekompensuje sobie doznane krzywdy. Poszkodowane dzieci z reguły są nieufne, nastawione do otoczenia wrogo, pełne negatywizmu, słabo reaktywne, często przyjmują postawę biernego oporu. W sytuacjach interpersonalnych dzieci te ujawniają mniejszą ekspresyjność emocjonalną, zachowują się nieprzystępnie i unikają kontaktów z innymi dziećmi.

Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Nozdrzec

Informacje ogólne o gminie

Gmina Nozdrzec jest jednostką administracyjną o statusie gminy wiejskiej. Należy do powiatu brzozowskiego leżącego w środkowej części województwa podkarpackiego. Gmina sąsiaduje z następującymi gminami powiatu brzozowskiego: Brzozów, Domaradz i Dydnia oraz gminami powiatu rzeszowskiego: Błazowa i Dynów, a także powiatu przemyskiego: Bircza. Całkowita powierzchnia Gminy Nozdrzec wynosi 121 km². W skład Gminy Nozdrzec wchodzi miejscowości wiejskie: Hłudno, Huta Poręby, Izdebki, Nozdrzec, Siedliska, Wara, Wesoła, Wołodź.

Na podstawie danych GUS na 31.12.2022r, Gmina Nozdrzec ma 7 577 mieszkańców, z czego 50,3% stanowią kobiety, a 49,7% mężczyźni. W latach 2002-2022 liczba mieszkańców zmalała o 12,7%. Średni wiek mieszkańców wynosi 42,5 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa podkarpackiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski. Mieszkańcy gminy Nozdrzec zawarli w 2022 roku 30 małżeństw, co odpowiada 3,9 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to wartość porównywalna do wartości dla województwa podkarpackiego oraz nieznacznie mniej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,0 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 30,0% mieszkańców gminy Nozdrzec jest stanu wolnego, 58,7% żyje w małżeństwie, 2,8% mieszkańców jest po rozwodzie, a 8,1% to wdowy/wdowcy. Gmina Nozdrzec ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -21. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -2,76 na 1000 mieszkańców gminy Nozdrzec. W 2022 roku urodziło się 77 dzieci, w tym 44,2% dziewczynek i 55,8% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,79 i jest nieznacznie większy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2021 roku 37,6% zgonów w gminie Nozdrzec spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 19,5% zgonów w gminie Nozdrzec były nowotwory, a 5,4% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Nozdrzec przypada 12.87 zgonów. Jest to znacznie więcej od wartości średniej dla województwa podkarpackiego oraz więcej od wartości średniej dla kraju. W 2022 roku zarejestrowano 49 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 78 wymeldowań, w wyniku czego

saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Nozdrzec - 29. W tym samym roku 2 osoby zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 3 wymeldowania za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące -1. 59,6% mieszkańców gminy Nozdrzec jest w wieku produkcyjnym, 17,6% w wieku przedprodukcyjnym, a 22,8% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

W gminie Nozdrzec na 1000 mieszkańców pracuje 327 osób. Bezrobocie rejestrowane w gminie Nozdrzec wynosiło w 2022 roku 21,1% (21,1% wśród kobiet i 21,1% wśród mężczyzn). W 2022 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Nozdrzec wynosiło 5 049,05 PLN, co odpowiada 75,30% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Nozdrzec 519 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 50 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -469. 28,5% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Nozdrzec pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 21,3% w przemyśle i budownictwie, a 13,8% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 0,6% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

W 2022 roku w gminie Nozdrzec stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 69 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 9,08 przestępstw. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa podkarpackiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w gminie Nozdrzec wynosi 70,00% i jest porównywalny do wskaźnika wykrywalności dla województwa podkarpackiego oraz porównywalny do wskaźnika dla całej Polski. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy Nozdrzec najwięcej stwierdzono przestępstw przeciwko mieniu - 4,97 (wykrywalność 52%) oraz o charakterze kryminalnym - 4,11 (wykrywalność 79%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa o charakterze gospodarczym - 3,36 (46%), drogowe - 1,29 (98%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,24 (100%).

Więcej: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Nozdrzec

Analiza danych statystycznych dotyczących problemu przemocy w Gminie Nozdrzec w odniesieniu do danych ogólnopolskich w latach 2020-2022

Organy administracji rządowej i samorządowej współdziałają z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi w zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej, oddziaływania na osoby stosujące przemoc domową oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej, w szczególności przyczyn i skutków przemocy domowej oraz metod i form pracy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Ustawa nakłada także na gminy obowiązek tworzenia zespołów interdyscyplinarnych do spraw

przeciwdziałania przemocy domowej, które realizują działania w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”, mającą na celu udzielenie pomocy i wsparcia rodzinom uwikłanym w problem przemocy domowej.

Podstawowym zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest realizacja działań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, a także integrowanie i koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz ochrony osób doznających przemocy domowej oraz specjalistów i podmiotów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Zadania te są wykonywane w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- monitorowanie procedury "Niebieskie Karty";
- przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a
- kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń

Zespół interdyscyplinarny powołuje grupy diagnostyczno-pomocowe, których celem i zadaniem jest rozwiązywanie problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach. W skład grupy diagnostyczno-pomocowej obligatoryjnie wchodzi:

- pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej;
- funkcjonariusz Policji,

mogą także wchodzić:

- pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- asystent rodziny;
- nauczyciel wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego;
- osoby wykonujące zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny;
- przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc domową w skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi także żołnierz Żandarmerii Wojskowej.

Członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych. Zadania grup diagnostyczno-pomocowych to w szczególności:

- dokonanie, na podstawie procedury "Niebieskie Karty", oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- realizacja procedury "Niebieskie Karty" w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
- zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury "Niebieskie Karty" pod jej nieobecność;
- realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń;
- monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty";
- zakończenie procedury "Niebieskie Karty";
- informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury "Niebieskie Karty".

Analiza problemu przemocy na terenie Gminy Nozdrzec została oparta o sprawozdania z Gminnego Programu przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2023, sprawozdawczość Zespołu Interdyscyplinarnego i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nozdrzcu.

Analizując dane zawarte w sprawozdaniu z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za rok 2022 wynika, że Program ukierunkowany był przede wszystkim na zadania mające na celu zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie poprzez rozwój działań profilaktycznych, udzielanie profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy oraz zintensyfikowanie działań ukierunkowanych na osoby stosujące przemoc.

Badanie zrealizowane w 2019 r. na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pokazało, że zwiększa się świadomość Polaków na temat zjawiska przemocy w rodzinie, jak i mechanizmów doznawania przemocy. Na poziomie deklaratywnym zdecydowana większość Polaków nie myśli o przemocy w rodzinie w sposób stereotypowy i potrafi zidentyfikować zachowania, które świadczą o występowaniu przemocy. Badanie pokazało, że ok. 85%–90% Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowalne, co może świadczyć o coraz większej świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Nadal jednak ok. 10% dorosłych osób uznaje różnego rodzaju przemocowe zachowania za normalne. Kobiety i mężczyźni nieco różnią się w tym, jak postrzegają przemoc. W największym stopniu różnice dotyczą stwierdzenia „Rodzice mają prawo bić swoje dzieci”, z którym zgadza się 13% mężczyzn i 5% kobiet. Ogólną regułą jest to, że mężczyźni w większym zakresie akceptują dopuszczalność analizowanych w badaniu przejawów przemocy. Najbardziej kontrowersyjna opinia na temat przemocy w rodzinie to stwierdzenie „Ofiary przemocy w rodzinie akceptują swoją sytuację”. W tym przypadku Polacy są podzieleni niemal po równo – ok. 40% zgadza się z tym poglądem i tyle samo osób się nie zgadza, pozostałe osoby nie mają wyrobionego zdania. Osoby, które uważają, że z różnych powodów lepiej nie wtrącać się w życie rodzin dotkniętych przemocą, stanowią około kilkunastu procent ogółu społeczeństwa. Zdaniem ekspertów w praktyce waga tego problemu jest większa, bo ludzie, którzy realnie obserwują przemoc w swoim otoczeniu, rzeczywiście boją się reagować lub też nie wiedzą, co powinni i mogą zrobić. Jak wynika z „Ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie”, według Polaków, przemoc w rodzinie jest zjawiskiem stosunkowo częstym. W opinii ankietowanych najbardziej rozpowszechniona jest przemoc psychiczna. 9% osób (a więc co jedenasta) sądzi, że dotyczy niemal każdego gospodarstwa domowego, a kolejne 25% jest zdania, że dotyczy dużej części tj. ponad połowy. Z drugiej strony, co dziesiąta osoba uważa, że to zjawisko, które występuje bardzo rzadko (8%) lub wcale (2%). Jeśli chodzi o przemoc fizyczną, to - jako zjawisko co najmniej częste - postrzega ją 24% badanych, a jako bardzo rzadkie lub w ogóle nie występujące - 15%. Obecnie zdecydowana większość Polaków uważa, że prawo w Polsce w niedostatecznym stopniu chroni osoby doznające przemocy w rodzinie (72%) oraz, że pomaganie osobom krzywdzonym jest obowiązkiem moralnym każdego człowieka (76%). Osoby, które

uważają, że z różnych powodów lepiej się nie wtrącać w życie rodzin dotkniętych przemocą, stanowią około kilkunastu procent ogółu społeczeństwa. Zdaniem ekspertów w praktyce waga tego problemu jest większa, bo ludzie, którzy realnie obserwują przemoc w swoim otoczeniu, rzeczywiście boją się reagować lub też nawet nie wiedzą, co powinni zrobić. Z tego względu działania edukacyjne i kampanie społeczne powinny koncentrować się również na świadkach przemocy i na tym, jak należy reagować, gdy widzi się coś niepokojącego.

Funkcjonariusze Policji w 2022 r. wypełnili łącznie 61645 formularzy „Niebieska Karta – A”. Liczba osób, co do których istniało podejrzenie, że były dotknięte przemocą wyniosła ogółem 71631, z czego 51935 stanowiły kobiety, 10982 osoby małoletnie, zaś 8714 mężczyźni. W 2021 roku dane były zbliżone; formularzy „Niebieska Karta – A” wypełniono ogółem 64250. Wówczas liczba osób, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą ogółem wynosiła 75761, w tym 55112 stanowiły kobiety, osoby małoletnie 11129, a mężczyźni 9520. Z policyjnych statystyk wynika, że mimo, iż liczba przypadków przemocy domowej spada od 2014 roku (wtedy liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” wynosiła ogółem 77808; a łączna liczba osób, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą wynosiła 105332), to przypadki przemocy wciąż są poważnym problemem w społeczeństwie.

LICZBA WYPEŁNIONYCH FORMULARZY „NIEBIESKA KARTA” Przez funkcjonariuszy policji – dane ogólnopolskie			
ROK	2020	2021	2022
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta”	72 604	64 250	61 645

Tabela 1. Dane statystyczne Komendy Głównej Policji

Przemoc może pojawić się w każdym domu; nie ma ona związku ani ze statusem społecznym rodziny, ani miejscem zamieszkania, a ofiarami przemocy w rodzinie bywają zarówno mieszkańcy w dużych miastach, jak i mniejszych miejscowościach czy wsiach. Zdarzenia, w których dochodzi do przemocy dotyczą zarówno małżeństw, jak i związków partnerskich, są także sytuacje, w których znęcano się nad dziećmi, czy mieszkającymi we wspólnym domu seniorami.

Z analizy ilości prowadzonych spraw przez Zespół Interdyscyplinarny w ramach procedury „Niebieskie Karty” zaobserwować można, iż na przestrzeni lat 2020-2022 na terenie Gminy Nozdrzec problem zdiagnozowanej przemocy domowej zmniejszył się.

Liczba wypełnionych formularzy Niebieskich kart na terenie Gminy Nozdrzec			
Rok	2020	2021	2022
Oświata	0	0	0
Ośrodek pomocy Społecznej	5	5	2
Policja	19	6	8
Służba Zdrowia	0	0	0
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	1	1
Łącznie	24	12	11

Tabela 2. Dane Zespołu interdyscyplinarnego w Gminie Nozdrzec

Należy zwrócić uwagę, że rok 2020 to czas pandemii, pomoc osobom doświadczającym przemocy była bardzo utrudniona. Wiele placówek pracowało zdalnie, a część z nich była zamknięta, nie udzielała pomocy. Osoby stosujące przemoc czuły się bardziej bezkarne, a doznające przemocy były odizolowane od pomocy z zewnątrz i całkowicie zdane na stałą obecność osoby stosującej przemoc.

Dokonując porównania ogólnopolskich danych dotyczących płci osób doznających przemocy i stosujących przemoc z danymi posiadanymi przez Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Nozdrzec można wnioskować, że w przeważającej mierze osobami stosującymi przemoc są mężczyźni, a doznającymi przemocy kobiety i dzieci.

Osoby wskazane w procedurze NK jako doznające przemocy w rodzinie						
Dane ogólnopolskie (informacja statystyczna Komendy Głównej Policji)				Dane Gminy Nozdrzec		
Płeć / rok	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Kobiety	62 866	55 112	51 935	26	16	15
Mężczyźni	10 922	9 520	8 714	4	2	1

Tabela 3. Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Nozdrzec, dane statystyczne Komendy Głównej Policji

Adresaci programu

Adresatami programu są:

- Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy,
- Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,
- Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą

Cele programu

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Nozdrzec na lata 2023-2026 jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udzielanie pomocy osobom jej doznającym oraz oddziaływanie na osoby ją stosujące. Osiągnięcie tak sformułowanego celu wymaga wdrożenia wyznaczonych celów i zadań. Zostały one ujęte w przedstawionej poniżej formie, w której uwzględniono również realizatorów poszczególnych zapisów, czas ich wdrożenia oraz wskaźniki monitoringowe.

Cele szczegółowe programu:

Cel 1: Zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Lp	Działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Ilościowe wskaźniki realizacji
1.	Szybka interwencja w sytuacjach zaistnienia aktów przemocy – wdrażanie procedury „Niebieskie Karty”	2023-2026	Policja, GOPS, GKRPA, Służba zdrowia, oświata,	Liczba podjętych interwencji
2.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej	2023-2026	GOPS	Liczba rodzin objętych pomocą
3.	Prowadzenie pracy socjalnej	2023-2026	GOPS	Liczba środowisk objętych działaniami pracy socjalnej
4.	Zapewnienie dostępu do poradnictwa prawnego, psychologicznego,	2023-2026	GOPS, Kuratorzy,	Liczba rodzin objętych poradnictwem
5.	Udzielenie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą, zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania lub pobytu	2023-2026	GOPS	Liczba osób dotkniętych przemocą, którym udzielono pomocy w związku z koniecznością opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania lub pobytu

6.	zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej	2023-2026	GOPS	Liczba dzieci, które zostały odebrane rodzicom w związku z bezpośrednim zagrożeniem ich zdrowia i życia
7.	Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w Gminie Nozdrzec	2023-2026	ZI	- ilość przeprowadzonych ankiet dot. zjawiska przemocy domowej na terenie gminy

CEL 2: Skuteczne oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Ilościowe wskaźniki realizacji
1.	Szybka interwencja w sytuacjach zaistnienia aktów przemocy	2023-2026	Policja, GOPS, GKRPA, sz służba zdrowia, oświata,	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”
2.	Motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	2023-2026	GOPS, Policja, GKRPA, kuratorzy	-liczba sprawców przemocy, z którymi przeprowadzono rozmowy motywujące - liczba sprawców przemocy skierowanych do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową

CEL 3: Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych mających na celu podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy domowej oraz zmianę postaw społeczności lokalnej wobec tego zjawiska

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Ilościowe wskaźniki realizacji
1.	Zajęcia wychowawcze i edukacyjne w szkołach w ramach szkolnego programu profilaktyki	2023-2026	oświata	-ilość przeprowadzonych zajęć
2.	Promowanie wartości rodziny oraz metod wychowania bez użycia przemocy (pedagogizacja rodziców, praca asystenta rodziny)	2023-2026	oświata, GOPS	- ilość spotkań z rodzicami -liczba rodzin z problemem przemocy, z którymi pracuje asystent rodziny
3.	Rozpowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych wśród lokalnej społeczności (ulotek, broszur, plakatów dotyczących zjawiska przemocy domowej)	2023-2026	GOPS, Oświata, policja, GKRPA	Ilość rozdanych ulotek, broszur
4.	Publikowanie na stronie internetowej informacji o instytucjach wspierających osoby, rodziny doświadczające przemocy	2023-2026	GOPS	Liczba opracowanych i upowszechnionych materiałów informacyjnych
5.	Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej	2023-2026	ZI	Ilość szkoleń, w których uczestniczyli przedstawiciele GR i ZI

Spodziewane efekty

- 1) Zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy,
- 2) Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa członków rodzin doświadczających przemocy
- 3) Nabycie umiejętności asertywnych zachowań przez osoby i rodziny dotknięte bądź zagrożone zjawiskiem przemocy

- 4) Zwiększenie wiedzy instytucji zajmujących się przemocą domową na temat zjawiska przemocy – diagnoza rzeczywistego rozmiaru zjawiska na terenie Gminy Nozdrzec,
- 5) Zwiększenie skuteczności oddziaływania na sprawców przemocy,
- 6) Zmiana postaw społecznych wobec przemocy,
- 7) Zwiększenie dostępu do działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej
- 8) Poszerzenie oferty dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych bądź zagrożonych zjawiskiem przemocy

Miejsce i czas realizacji programu

Program będzie realizowany na terenie gminy Nozdrzec w latach 2023-2026. Wdrażanie rozpocznie się po jego uchwaleniu, a działania zaplanowane do realizacji będą wprowadzane w formie ciągłej

Monitoring programu

Monitoring polegał będzie na zbieraniu i analizowaniu danych otrzymanych od jego realizatorów, dotyczących zrealizowanych i realizowanych działań w ramach Programu. Ocenie podlegać będą działania wraz z osiągniętymi wskaźnikami.

Sprawozdawczość programu

Ustalone efekty ujęte zostaną w rocznym sprawozdaniu z realizacji Programu składanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nozdrzcu do dnia 30 marca każdego roku Radzie Gminy, sporządzanym na podstawie informacji przygotowanych przez poszczególnych realizatorów programu.

Ewaluacja programu

Ewaluacja jest procesem o charakterze praktycznym, którego zadaniem jest ustalenie, czy dany program osiągnął zakładane cele i czy są one właściwie realizowane. Podstawowymi kryteriami będą trafność i efektywność działań. Metodą realizacji będą pozyskane informacje o realizatorów programu oraz ze sprawozdawczości.

Wskaźnikami ewaluacji będą:

- liczba podjętych interwencji
- liczba osób dotkniętych przemocą, którym udzielono pomocy w związku z koniecznością opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania lub pobytu
- liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”

- liczba sprawców przemocy, z którymi przeprowadzono rozmowy motywujące
- liczba sprawców przemocy skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową
- liczba rodzin z problemem przemocy, z którymi pracuje asystent rodziny
- ilość rozdanych ulotek, broszur

Ewaluacja umożliwi:

- dostosowanie form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w gminie Nozdrzec,
- zwiększenie dostępności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Narzędziem badawczym ewaluacji będą ankiety przeprowadzane raz w roku oraz analiza dokumentacji.

Ewaluację Programu prowadzić będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nozdrzcu we współpracy z wszystkimi instytucjami realizującymi Program.

Finansowanie programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Nozdrzec, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Imienne głosowanie projektu uchwały w sprawie
przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony
Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Nozdrzec na lata 2023 - 2026
LXV sesja w dniu 29 grudnia 2023 r.

	Nazwisko i imię	za	przeciw	wstrzymuję się
1	BARAN Grzegorz	X		
2	BOBOLA Sylwester	X		
3	DAŃKO Stanisław	X		
4	DUDA Edward	X		
5	GLADYSZ Grażyna	X		
6	KURDZIEL Krzysztof	X		
7	OGRODNIK Piotr	<i>nieobecny</i>		
8	POTOCZNY Stanisław	X		
9	SKUBISZ Adrian	X		
10	SKÓRSKA Anna	X		
11	SZPIECH Stanisław	X		
12	SZPIECH Zbigniew	X		
13	WAWCZAK Zygmunt	X		
14	ZABÓJ Marian	<i>nieobecny</i>		
15	ZAWADZKI Krzysztof	X		